בית אהרן — לשבועות

בחודש השלישי. איתא במדרש. התורה משולשת תנ"ך. אותיות משולשים א' ב' ג' והכל משולש: עכ"ל

הנה נראה אשר כל דבר שבקדושה הכל משולש וקדושה לך ישלשו. ובבריאת העולם כתיב י"י בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה בדעתו תהומות נבקעו. וכמו כן אצל בצלאל כתיב ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה ובתבונה ובדעת. כי באמת כל השתלשלות העולמות הכל בשלשה הן באורך הן ברוחב והן מכל הצדדים הכל הוא בג'. כשהן ברוחב נקרא חבל. יעקב חבל נחלתו. כי זה כלל גדול שאין נקראת חבל רק כשהם נקלעים בשלשה. וכתיב והייתם לי סגולה מכל העמים כי סגול הוא ג' נקודות ובאורך בוודאי ג"כ בשלשה. קדוש לעילא. קדוש באמצעיתא. קדוש לתתא. עיין ברעיא מהימנא פ' אמור ע"פ ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך ב"י. ובאברהם איתא בן ג' שנים הכיר אברהם את בוראו. וכמו כן כתיב ועשת את התבואה לשלש השנים. כי זהו עיקר של עבודת ישראל ליחד הכל לג' ראשונות. וזה ידוע כפי שדברנו אשר בכ"מ הם שלשה. ימין ושמאל והמכריע באמצע. לזאת הן באורך והן ברוחב הכל שלשה. רק לעילא נקרא קודש אמנם ע"י התפשטות הוא"ו מעילא לתתא ומתתא לעילא נקרא קדוש לעילא ג"כ. וזה ידוע כי אורייתא מחכמה נפקת. וזהו עיקר קבה"ת ליחד הכל ע"י התורה הקדושה לג' ראשונות כמו שדברנו. לזאת איתא במדרש הכל משולש כמבואר שם. ואח"כ כתיב ביום הזה באו מדבר סיני. כי באמת קבלת התורה הוא בכל זמן רק במעמד הר סיני היו קולות ולפידים וכל דבר בהתגלות וכעת הכל בהסתר. אמנם אנו מאמינים כי בכל שנה ושנה ביום קבה"ת נתעוררו כל הבחינות שהיו אז בעת קבה"ת. וצריכים אנו לראות ליחד הכל להקב"ה ולקבל התורה אשר לזה כתיב ביום הזה באו מדבר סיני:

כתיב ומשה עלה אל האלקים ויקרא אליו י"י מן ההר לאמר. ולכאורה תמוה שמאחר שעלה אל האלקים מה שייך לומר אח"כ ויקרא כו'. רק באמת. כתיב מקודם ומשה עלה אל האלקים. היינו היראה והפחד. כי באמת כל דבר מתחיל מן היראה מקודם כבריתו של עולם. עיזי מסגי ברישא. ואח"כ ויקרא אליו י"י היינו מדה"ר והחסד. כי כמו כן היה בריאת העולם. וכמו כן כל העובדות של ישראל מתחילה הוכרח להיות ממדת היראה ואח"כ מן היראה יבא לידי אהבה. וכמ"כ אמר דהע"ה. אני אל אלקי"ם אקרא וי"י יושיעני. היינו שמתחיל לבקש מהקב"ה בגודל פחד ויראה. וכביכול ב"ה וב"ש מושיע לו במדת החסד ובמדה"ר. ואח"כ אמר עוד. ערב ובוקר וצהרים אשיחה ואהמה. הכל היראה מקודם. וכמ"ש בבריאת העולם ויהי ערב ויהי בוקר שמתחיל מן מדת הלילה שהוא בחינת הדין. ואח"כ ויהי בוקר. היינו מדת החסד. ואח"כ יום אחד שנכללו מדת לילה ביום כי באמת הכל ברורים שצריך לברר הכל ולברר הטוב מן הרע ולבטל החושך לגמרי עד שיהיה כולו טוב ואור שזה היה תכלית בריאת העולם עד שיבורר העולם לגמרי ויהיה כולו אור. וכפי שדברנו כבר ע"ז דאיתא מתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין. היינו שמדת הדין יסכים ג"כ להשפיע לישראל כ"ט. ראה שאין העולם מתקיים. היינו שקלקלו הדורות אשר אין באפשרי שיסכים מדה"ד לטוב להם. לכך שיתף עמו מדה"ר. אבל באמת עיקר רצונו הפשוט היה שמדה"ד יסכים ג"כ להיטיב לנו. רק אח"כ שקלקלו הדורות מחוייב להיות ברורים וברורים עד שיבורר העולם לגמרי ויהיה אי"ה ביאת משיחנו בב"י ויבוטל הרע לגמרי. ואז יהיה מתנהג גם ע"י מדה"ד שיסכים ג"כ להיטיב לנו. אשר לזה כעת הלכה כב"ה היינו מדת האהבה והחסד. ולעתיד אי"ה יהיה הלכה כב"ש. כי זה ידוע כי הוא היראה והפחד. ואז יושפע לישראל כל טוב גם ע"י מדת הפחד. והיה יום אחד הוא יוודע לי"י. ואותה הבחינה עצמה הוא יום קבלת התורה יום אחד יוודע לי"י היינו כפי שדברנו שמתחיל מן היראה עד שבא לידי אהבה ונכללים זה בזה ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד. והיה יום אחד הוא יוודע לי"י. ולזה מקודם כתיב ומשה עלה אל האלקים היינו מדת היראה והפחד ואח"כ ויקרא אליו י"י מן ההר לאמר שהשיג מדת החסד ואהבה. ואח"כ אמר כה תאמר לבית יעקב לנשים. ותגיד לבני ישראל לאנשים. לנשים בל' רכה ולאנשים בל' קשה. ולכאורה תמוה הלא דברות שהשיב להם היו במדת החסד. רק באמת אחרי שהשיגו מדת החסד והאהבה אז היה מדבר עמהם הגם בל' דיבור. וכפי דאיתא שכל ל"ח שנה שהיו ישראל במדבר לא ייחד הקב"ה הדיבור אליהם ולכאורה הוא תמוה הלא כמה פעמים כתיב בתורה ויאמר. רק האמת הוא כלל גדול כי שנים שהם אוהבים זה את זה. הגם שהם מדברים ביניהם דברי קשות. הכל הוא מגודל האהבה. אבל מי שאינו אוהב את חבירו אזי כשהוא מדבר עמו אינו מדבר רק דברים רכים ובנחת. לזאת כל הל"ח שנה לא ייחד הדיבו"ר אליהם רק דיבר עמהם באמירה רכה. ואח"כ כשנתפייס עמהם אזי כתיב וידב"ר. היינו דברי קשות. לזה כתיב כאן ותגי"ד לב"י. כי אחר שהוא אוהב אותם באמת תדבר עמהם קשות ביראה ופחד. ומזה יבואו לידי אהבה רבה:

איתא במדרש רות. עיניך בשדה אשר יקצורון כו' אל תלכי ללקט בשדה אחר. ע"ש לא יהיה לך כו'. וגם לא תעבורי מזה. ע"ש זה אלי ואנוהו: ע"ש

ונוכל לומר כי מלכות בית דוד משפיע לכל העולם והמלכות מקבלת ממידות העליונות לזה אמר לה אל תלכי ללקוט בשד"ה אחר כי אית שד"ה ואית שד"ה עיניך בשדה אשר יקצרון. היינו שדה דחקל תפוחין קדישין. וזה ידוע ג"כ כי בשדה יש מקודם זריעה וחפירה ועדירה עד שיגדל שבלים ואח"כ קוצרים. וזה הכל בירורים עד שיבא להגרעין שהוא העיקר לזה א"ל עיניך בשדה אשר יקצורון. שיראו העיקר לברר הכל עד שיקושר הכל לרצונו הפשוט ויהיה יחוד גמור. והאיך נעשה זאת. לזה אמר עיניך בשדה. כי כתיב עיניך ברכות בחשבון על שער בת רבים כי עיקר היחוד נעשה ע"י העינים. ואמר אח"כ וצמית והלכת היינו כשתצמא לד"ת. והלכת אל הכלים ושתית. היינו שא"ל שתראה לקבל התורה ותשפיע אל הכלים שהם מקבלים מן העינים. כתיב שתה מים מבורך. מקודם הוא בור היינו שאין לו משלו כלום רק מה שהכניסו מים לתוכו ואח"כ ונוזלים מתוך בארך. כשתקבל עליך חיות הבורא ב"ה אזי נעשה באר מים חיים ונוזלים מן לבנון. כי כל דבר מקבל חיות שלו מקדושתו של מעלה. וזהו והלכת אל הכלים:

וכה תדבקין עם נערותי. כפי דאיתא במדרש. עם הצדיקים. כי באמת כשברא הקב"ה את עולמו היה הכל בכדי שיקבלו ישראל את התורה הקדומה לעולם רק הכל היה מאת הבורא ב"ה שהיו כמה דורות שקומטו בלא עת ואח"כ קמו דורות שדחו בידים את השכינה למעלה. עד שבא אברהם אבינו וממנו התחיל שני אלפים תורה ואח"כ יצחק ויעקב ושבעים נפש וששים רבוא ישראל שהם קבלו את התורה. וכמו כן נטע הקב"ה צדיקים בכל דור ודור שמקבלין את התורה. היינו העיקר הוא הפנימיות של התורה והם משפיעים לכל העולם. ומחוייב כל אדם לדבק עצמו לצדיקים. ועוד יש לפרש כי צריך להשתדל ולקיים מצותיו של הקב"ה ביראה ואהבה בכדי לקשר כל דבר לרצונו הפשוט. וזהו וכה תדבקון עם נערותי. להתדבק להקב"ה ע"י קיום התוה"ק ולייחד אליו כל העולמות בחינת נערות כמו עלמות אהבוך עולמות אהבוך וכפי דאיתא באוה"ח והר סיני עש"ן כולו. היינו ע"ולסם ש"נה נ"פש שיתייחדו כל העולמות וכל השנים וכל הנפשות להקב"ה. והנה העולם והשנה תלוי בהקב"ה שהוא מנהיג את כל העולמות ואת כל השנים. אבל הנפש תלוי בנו שלא לילך עם הנפש אחר תאוות עוה"ז. רק לדבק נפשו לחי החיים וישיג בכל פעם יותר אורו של הקב"ה כפי דאיתא בזוה"ק זכה יתיר כו' זכה יתיר כו'. ובפרט בחג שבועות יום קבה"ת צריך לראות לקשר הכל להקב"ה ושיעשה פירות בעולם. וכפי דאיתא בגמרא בעצרת על פירות האילן. היינו כאשר ישראל מתאספין יחד בעצרת לשון אסיפה. אזי צריכין לראות שיעשו פירות. כי כל העולם כולו נקרא אילן. וכפי דאיתא על פסוק מי כמוכה באלים י"י. היינו אילן. הקב"ה נקרא אילן. כפי דאי' בספרים קדושים. העולם נק' אילן וכמו כן האדם נקרא אילן. וצריך לראות שיעשה תמיד פירות טובים. ומהו פירותיהם מעש"ט. וזהו הפירוש עיניך בשדה אשר יקצורון שיעשה תמיד פירות עד והלכת אל הכלים ושתית. שמשפיע מן העינים אל הכלים. ואז ומלאה הארץ דעה את י"י כמים לים מכסים:

שאלו לו המדרש. בשלשה דברים נתנה תורה באש ובמים ובמדבר. באש אשר ירד עליו ד' באש. ובמים הוי כל צמא לכו למים. מה אלו בחנם אף דברי תורה בחנם. ובמדבר. שאין נקנין ד"ת אלא א"כ משים עצמו כמדבר עכ"ל:

אמר דברי המדרש עצמו די להכנה לקבה"ת. ואח"כ אמר אני אסדר לפניכם קצת סדר המערכה. השי"ת ברא את העולם לבדו. ועיקר הבריאה הוא האדם ולא בשביל כולם אלא אפילו בשביל אחד ואפילו בשביל אנשים פשוטים כי כל אחד עולם בפ"ע וחייב אדם לומר בשבילי נברא העולם. פירוש עולם שלו. שאין אחר יכול לתקן אלא הוא. ויש בזה ג' בחינות. קטנים. ובינונים. וחשובים. הקטנים והבינונים צריכים כ"א לתקן עולם שלו. והחשובים צריכין לתקן העולמות בכללן. אך אין זה שייך אצלינו. אלא כל אחד צריך לתקן א"ע. ונמשך הענין עד שבא אאע"ה והוא התחיל להמשיך התורה לעולם. ורמז בזה יוקח נא מעט מים. שרומז לתורה. ורחצו רגליכם. רומז למה שרומז כו'. והשענו תחת העץ הידוע. עץ חיים היא למחזיקים בה. ואח"כ בא יצחק והמשיך בחינת התורה להעולם במדתו. ושיתפו זה בזה עד שבא יעקב בחיר האבות ואחז בשניהם והוא בחינת אמ"ת. תתן אמ"ת ליעקב. ויש"א אברהם א"ת עיניו ס"ת אמ"ת. כי חלק י"י עמו יעקב חב"ל נחלתו כחבל הזה שמפשילין אותו בשלשה. ומה אנו לדבר באורות עליונים. רק לא פעלו זאת בנקל רק במעשיהם הטובים וע"י מס"נ כידוע בכאו"א. אח"כ באו הי"ב שבטים והמשיכו ג"כ כנ"ל עד שהגיעו לשבעים נפש ואח"כ לס' רבוא. שזהו השלימות הנצרך לקבה"ת. ובמצרים שם היה חידוש העולם שנתפרסם ונתחדש גילוי אלקותו ויכולתו יתברך ונזדככו שם במצרים ומשה ואהרן ושבעים זקנים עמהם והם היו דור דעה הראוים לקבלת התורה. הגם שהיו כמו שהיו. כמ"ש ואת ערום ועריה. עכ"ז טהורים ונקיים היו במה שצריכים להיות נקיים. ומסתמא פעל עמהם משה בכל הצורך. עד שהגיעם ללילה הראשון של פסח לבחינה גבוהה מאוד לשלימות הגמור ועכ"ז לא בנקל רק במס"נ כידוע בעת שחיטת הפסח. ואח"כ ניטל מהם זאת וציוה להם לספור ספירה ולטרוח בעבודה מחדש. שיהיו ראוים לקבה"ת. ואח"כ באו לים וזאת ידוע שהיה להם אז מס"נ. ואח"כ באו לרפידים על המים. ואח"כ באו לאלים ומצאו שם שבעים תמרים וניתן להם המן שזה ג"כ סיוע לקבה"ת כמ"ש חז"ל לא ניתנה תורה אלא לאוכלי מן. ואח"כ הגיעו לסיני. כמה טרחו ויגעו ונזדככו היטיב עד שיהיו ראוים לקבלת התורה:

הכלל היוצא מהדיבורים הללו. כי כל יום הוא תיקון אחר ואין יום דומה לחבירו. כי ימי הספירה רומז כ"א לתיקון בפ"ע. כי צריך לתקן המדות כידוע. ולא לכוין על מדות העליונות רק כל אחד ואחד צריך לתקן מדותיו וכמאמרם ז"ל קשה עונשן של מדות מעונשן כו'. כי מי שנכשל ח"ו בדבר גס ועב בקל יוכל לדחות זאת מעליו ולשוב אל י"י. אבל הנשרש במדות רעות ח"ו כמו הכעס והגאווה והעצבות קשה לפרוש מהם. ויש בזה שני ענינים. אחד פחיתות המדה הגרועה בעצמה ורעתה. והשנית כי היא עושה מסך המבדיל ואינה מניחה שיגיע לו שום אור וחיות. ע"כ צריך כאו"א לראות לתקן את זאת בימי הספירה כי הם רומזים כל יום למדה ידועה ובעי למימני יומי ושבועי. כי בהגיע השבוע נתקן כללות המדה וכל מה שנתרבו מספר השבועות נתרבה התיקון בכללות. וכיון שמתקנים כנ"ל אז בהגיע חג הקדוש אזי ממושבותיכם תביאו לחם תנופה. וצריך להתחדש ביותר חיות ובעבודות חדשות והאריך בדברים. ובתוך הדברים אמר כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו. אמר בעולמו של כאו"א כנ"ל כמ"ש כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. דיקדק בהתיבות ולכבודי בראתיו כו' מלמעלה למטה ד' עולמות אבי"ע. עד שהכניסו לעשי'. ואנו צריכים לתקן זאת מלמטה למעלה בעובדא ובמילולא וברעותא דלבא אלו הבחינות בעצמם וד"ל. ואמר שיראה כל אחד לפי מקומו וערכו ולא יותר. ובתפלה לא יבקש התלהבות רק יראה להכניס את עצמו בהדיבורים ובעבדות. וההתלהבות יבא ממילא. ובענין התיקון של כל יום בפ"ע כנ"ל. הזכיר המאמר יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום. ע"כ יש לו לכל יום תיקון בפ"ע ולא להכניס זאת במחשבתו את השטותים מיום אתמול ולעיין בהם. רק לחדש העבדות ולעמול בלי שום עצבות עד שינתק ממילא השטותים מעליו ויתוקנו. והעיקר להתחזק באמונת הבורא יתברך. ולהתחזק באמונתינו ע"י הספירה שקיימנו וספרנו בכל יום ובזה נכנס לקבלת התורה:

בליל שני דשבועות אמר. הכלל הוא כי צריכים לשמוח מאד בקבה"ת. כי כל אחד ואחד מקבל לפי ערכו וצריך להאמין שבוודאי עתה ישוב מאולתו ויזדכך ויהיה כך. ובלבד שיקבל עליו בלב שלם. ואמר והר סיני עש"ן כולו. ע"ש"ן ר"ת ע"ולם ש"נה נ"פש כשם שהעולם הוא קומה שלימה כך השנה היא קומה וכן הנפש. והעולם הוא בבחינת כלים. והשנה הוא בזמן. והנפש הוא באדם. ובעת קבה"ת נתייחד הכל. וזהו והר סיני עש"ן כולו. והיכן הגיע להם שבאו להר סיני וקבלו התורה מחמת שנתייחדו כל הבחי' ע"ולם ש"נה נ"פש במקום ובזמן ובאדם ואז היו ראוים לקבל התורה:

מפני אשר ירד עליו י"י באש. ע"ד שאמר אאמו"ר זצ"ל על פסוק כי י"י אלקיך אש אוכלה הוא. פי' הוא אש של ישראל שמרתיחין עצמם בעבודת הבורא. ועד"ז הוא כאן אשר ירד עליו י"י באש. כי היה ירידת והתגלות השם יתברך ע"י אש שלמטה וכפי שצוה הקב"ה בקרבן שמחויב להביא אש של הדיוט כי כל שלימות האדם הוא האש והחימום שיש לו לתורה או לתפלה והיה התגלות הש"י עליהם מאתערותא של כאו"א:

ויעל עשנו כעש"ן הכבשן. עשנ"ו. הוא בחינת עש"ן כנ"ל. כעשן הכבשן כפי מה שהוא כובש את בחי' העשן הנ"ל כן הוא מעלה הכל למעלה:

ויהי קול השופר הולך וחזק מא"ד. מא"ד הוא אד"ם. כי כל מה שמספר הקולות והברקים אינו שום דבר חידוש לפניו יתברך. אבל הכל הוא לימוד לאדם. כי קבה"ת הוא נצחית בכל דור ובכל זמן שצריך האדם לעורר הקול והדבור בתורה וזהו ויהי קול השופ"ר לשון מלכי ישפ"ר עלך. מלכי הוא ל' עצה ומחשבה. ולשון מלך. כי המחשבה היא מלך. הולך וחזק מא"ד:

משה ידבר ל' עתיד. כי עתיד הוא בכל דור ודור לדבר עם כל אחד ואחד הבא לטהר ולקבל עליו התוה"ק. משה מדבר עמו כי אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא. והאלקים יעננו בקול. להכניס ולייחד הקול בדיבור:

בליל שבועות. על מדרש בחדש השלישי אמר השי"ת חידושי דברים אני מחדש בכם. התחיל המכה בעברתו כל בכורי מצרים ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחירות עולם. אמר מלבד הפשוט יש לפרש כי הוציאם ממצרים והכניסם לבחי' חירות עולם והוא בחי' שבועות וקבלת התורה. והאריך בזה בענין יציאת מצרים כי הוא מורה על אמונת חידוש העולם ואז היה הבחי' בשלימות רק שהשי"ת רצה שיהיה בחי' חידוש העולם על ידי ישראל לכך צוה לספור הספירה שיתקדשו ויתחדש על ידיהם זו הבחי'. וזה פי' המדרש חידושי דברים אני מחדש בכם. החידושי דברים שאני מחדש הוא בכם על ידיכם:

בנו הרה"ק מוהר"א זצוקלל"ה שאל מאביו אדמו"ר זצוקלה"ה המדרש. כתיב וירד ד' על הר סיני איני יודע אם הגבוה הנמיך א"ע או אם הנמוך הגביה א"ע כיון שנאמר וירד ד' על הר סיני מכאן שהגבוה הנמיך א"ע. והשיב לו אדומו"ר זצוקלל"ה החייתני בני. כ"א היה מצטרך הנמוך להגביה א"ע מה תקנה יש לנו אבל אם [הגבוה] הנמיך א"ע זה עיקר חיותינו וזה מראש דרגין עד סוף דרגין. וכן צדיקים צריכים להנמיך א"ע. והקב"ה בעצמו משפיל גאים עדי ארץ כדי להגביה שפלים. וזה בחי' נחות דרגא ונסיב איתתא. כביכול בעת נתינת התורה קיים נחות דרגא ונסיב ישראל. ודיבר הרבה שלא ליכנוס בחשבונות וצריכים לשמוח בסגולת הימים ובקבלת התורה וליקח חיות מכל דבר הן בתפילה והן באמירת אקדמות. מאתר בית שכינתיה דלא צריך בחישותא. והבן:

סליקו המאמרים דשבועות. בעזר אל למושעות: